

Διαγώνισμα 4.7

ΘΕΜΑ Α

Λύση

- A1.** Σχολικό βιβλίο, σελ. 144.
A2. Σχολικό βιβλίο, σελ. 185.
A3. i) Λ, ii) Λ, iii) Σ, iv) Λ, v) Σ

ΘΕΜΑ Β

Λύση

- B1.** Για το πεδίο ορισμού της f , θα πρέπει $x+1 > 0 \Leftrightarrow x > -1$ και άρα $D_f = (-1, +\infty)$. Η f είναι παραγωγίσιμη ως πράξη παραγωγίσιμων με

$$f'(x) = e^x - \frac{1}{x+1}, \quad x > -1.$$

Η f' είναι παραγωγίσιμη ως πράξη παραγωγίσιμων με

$$f''(x) = e^x + \frac{1}{(x+1)^2}, \quad x > -1.$$

Επειδή για κάθε $x > -1$ ισχύει $e^x > 0$ και $1/(x+1)^2 > 0$, προκύπτει ότι $f''(x) > 0$ για κάθε $x \in (-1, +\infty)$, άρα η f είναι κυρτή στο D_f .

- B2.** Αφού η f είναι κυρτή στο $(-1, +\infty)$, η f' είναι γνησίως αύξουσα στο $(-1, +\infty)$. Παρατηρούμε ότι $f'(0) = e^0 - \frac{1}{0+1} = 1 - 1 = 0$ και αφού η f' είναι γνησίως αύξουσα, η ρίζα $x = 0$ είναι η μοναδική ρίζα της εξίσωσης $f'(x) = 0$.

- Αν $-1 < x < 0$, τότε, αφού $f' \nearrow (-1, +\infty)$, προκύπτει ότι $f'(x) < f'(0) \Leftrightarrow f'(x) < 0$.
- Αν $x > 0$, τότε, αφού $f' \nearrow (-1, +\infty)$, προκύπτει ότι $f'(x) > f'(0) \Leftrightarrow f'(x) > 0$.

Τα παραπάνω συνοψίζονται και στον ακόλουθο πίνακα μονοτονίας:

x	-1	0	$+\infty$
$f'(x)$		-	0
$f(x)$		\searrow	\nearrow

Έπεται ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-1,0]$ και γνησίως αύξουσα στο $[0,+\infty)$. Η f παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0=0$, το $f(0)=e^0-\ln 1-2=-1$. Πράγματι, αν $-1 < x \leq 0$, τότε $f(x) \geq f(0)$ αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-1,0]$, ενώ, αν $x \geq 0$, τότε $f(x) \geq f(0)$, καθώς η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[0,+\infty)$. Επομένως για κάθε $x \in (-1,+\infty)$, ισχύει ότι

$$f(x) \geq f(-1).$$

B3. Έστω $\Delta_1 = (-1,0]$ και $\Delta_2 = (0,+\infty)$. Αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα και συνεχής στο Δ_1 , θα ισχύει

$$f(\Delta_1) = \left[f(0), \lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) \right) = [-1, +\infty),$$

όπου το όριο

$$\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1^+} (e^x - \ln(x+1) - 2)$$

στο τελευταίο βήμα υπολογίστηκε ως εξής:

- $\lim_{x \rightarrow -1^+} (e^x - 2) = e^{-1} - 2$.
- Για τον όρο $\lim_{x \rightarrow -1^+} -\ln(x+1)$ θέτουμε $u = x+1$. Θα ισχύει τότε $u \rightarrow 0^+$, καθώς $x \rightarrow -1^+$, άρα αυτό το όριο γράφεται ως $\lim_{u \rightarrow 0^+} -\ln u = +\infty$.

Προσθέτοντας τα δύο παραπάνω αποτελέσματα, προκύπτει ότι $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = +\infty$, όπως ισχυριστήκαμε παραπάνω.

Αφού η f είναι γνησίως αύξουσα και συνεχής στο Δ_2 , θα ισχύει

$$f(\Delta_2) = \left(\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x), \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) \right) = (-1, +\infty),$$

όπου τα όρια στο τελευταίο βήμα υπολογίστηκαν ως εξής:

- $\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = f(0) = -1$
όπου χρησιμοποιήσαμε τη συνέχεια της f στο $x = 0$.

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} e^x \left(1 - \frac{\ln(x+1)}{e^x} - \frac{2}{e^x} \right)$

Ο δεύτερος όρος έχει την απροσδιόριστη μορφή $+\infty / +\infty$, οπότε χρησιμοποιούμε τον **κανόνα De L'Hospital**:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(x+1)}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\frac{1}{x+1}}{e^x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{1}{x+1} \cdot \frac{1}{e^x} \right) = 0 \cdot 0 = 0.$$

Για τον τρίτο όρο ισχύει προφανώς $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{e^x} = 0$. Το όριο ξαναγράφεται λοιπόν ως

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} e^x \left(1 - \frac{\ln(x+1)}{e^x} - \frac{2}{e^x} \right) = (+\infty)(1-0-0) = +\infty, \text{ όπως θέλαμε.}$$

Προκύπτει τελικά ότι το σύνολο τιμών της f είναι το

$$f(D_f) = [-1, +\infty) \cup (-1, +\infty) = [-1, +\infty).$$

Η εξίσωση $e^x = \ln(x+1) + 2026$ ισοδύναμα γράφεται

$$\begin{aligned} e^x = \ln(x+1) + 2026 &\Leftrightarrow e^x - \ln(x+1) - 2 = 2024 \\ &\Leftrightarrow f(x) = 2024. \end{aligned}$$

Ισχύει ότι:

- $2024 \in f(\Delta_1)$, άρα υπάρχει $x_1 \in (-1, 0]$ για το οποίο ισχύει ότι $f(x_1) = 2024$. Το x_1 είναι το μοναδικό στο Δ_1 με αυτήν την ιδιότητα, επειδή η f είναι γνησίως φθίνουσα στο Δ_1 . Επιπλέον, $x_1 \neq 0$, αφού

$$f(0) = -1 \neq 2024.$$

- $2024 \in f(\Delta_2)$, άρα υπάρχει $x_2 \in (0, +\infty)$ για το οποίο ισχύει ότι $f(x_2) = 2024$. Το x_2 είναι το μοναδικό στο Δ_2 με αυτήν την ιδιότητα, επειδή η f είναι γνησίως αύξουσα στο Δ_2 .

B4. Είδαμε στο **Ερώτημα B2** ότι $\lim_{x \rightarrow -1^+} f(x) = +\infty$, οπότε η ευθεία $x = -1$ είναι κατακόρυφη ασύμπτωτη της C_f . Είδαμε επίσης ότι $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, άρα η C_f δεν έχει οριζόντια ασύμπτωτη στο $+\infty$. Θα αναζητήσουμε αν υπάρχει πλάγια ασύμπτωτη στο $+\infty$.

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{f(x)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{e^x}{x} - \frac{\ln(x+1)}{x} - \frac{2}{x} \right) = +\infty,$$

όπου στο τελευταίο βήμα χρησιμοποιήσαμε τα εξής:

- $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{2}{x} = 0$
- $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln(x+1)}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x+1} = 0,$

όπου στο πρώτο βήμα κάναμε χρήση του κανόνα **De L'Hospital** για την απροσδιόριστη μορφή $+\infty / +\infty$.

$$\bullet \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{x} = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{1} = +\infty,$$

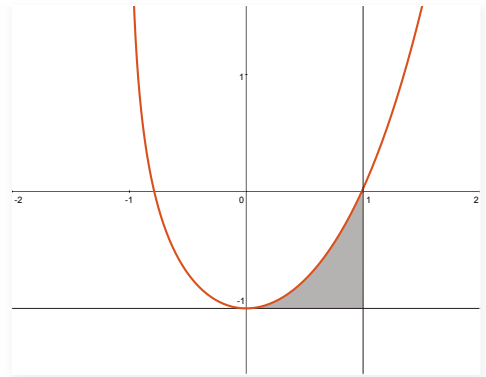
όπου και πάλι στο πρώτο βήμα κάναμε χρήση του κανόνα De L'Hospital για την απροσδιόριστη μορφή $+\infty / +\infty$.

Άρα η C_f δεν έχει ούτε οριζόντια, ούτε πλάγια ασύμπτωτη στο $+\infty$.

B5. Από τα αποτελέσματα των προηγούμενων ερωτημάτων προκύπτει ότι για κάθε $x \in (-1, +\infty)$ ισχύει

$$f(x) \geq f(0) \Leftrightarrow f(x) \geq -1 \Leftrightarrow f(x) + 1 \geq 0,$$

και η ισότητα ισχύει μόνο για $x = 0$. Στο διπλανό σχήμα απεικονίζεται το εν λόγω γραμμοσκιασμένο σκιασμένο χωρίο Ω . Έτσι, το ζητούμενο εμβαδόν είναι ίσο με

$$\begin{aligned} E(\Omega) &= \int_0^1 |f(x) - (-1)| dx \stackrel{f(x)+1 \geq 0}{=} \int_0^1 (f(x) + 1) dx \\ &= \int_0^1 (e^x - \ln(x+1) - 1) dx = [e^x]_0^1 - \int_0^1 \ln(x+1) dx - [x]_0^1 \\ &= e - 1 - \int_0^1 \ln(x+1) dx - 1. \end{aligned}$$

Για το τελευταίο ολοκλήρωμα χρησιμοποιούμε ολοκλήρωση κατά παράγοντες:

$$\begin{aligned} \int_0^1 \ln(x+1) dx &= \int_0^1 (x+1)' \ln(x+1) dx \\ &= [(x+1)\ln(x+1)]_0^1 - \int_0^1 (x+1) \cdot \frac{1}{x+1} dx \\ &= 2\ln 2 - [x]_0^1 = 2\ln 2 - 1. \end{aligned}$$

Επομένως, $E(\Omega) = e - 1 - (2\ln 2 - 1) - 1 = e - 1 - 2\ln 2$ τετραγωνικές μονάδες.

ΘΕΜΑ Γ

Λύση

Γ1. Θεωρούμε τη συνάρτηση $g(x) = f(x) - xe^{2x}$. Τότε, από υπόθεση έχουμε ότι $g(x) \geq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$. Παρατηρούμε ότι $g(0) = f(0) - 0 = 0$ και άρα $g(x) \geq g(0)$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

- Η g είναι παραγωγίσιμη ως πράξη παραγωγίσιμων σε όλο το \mathbb{R} με

$$g'(x) = f'(x) - e^{2x} - 2xe^{2x}$$

- Η g παρουσιάζει ακρότατο στο $x_0 = 0$ που είναι εσωτερικό σημείο του \mathbb{R} .

Από το **θεώρημα Fermat** προκύπτει ότι

$$g'(0) = 0 \Leftrightarrow f'(0) - 1 = 0 \quad \boxed{\Leftrightarrow f'(0) = 1.}$$

Γ2. Η δοσμένη ισότητα ισοδύναμα γράφεται

$$\begin{aligned} \int_0^1 f^2(x) - 2xf(x)e^{2x} + x^2e^{4x} dx = 0 &\Leftrightarrow \int_0^1 (f(x) - xe^{2x})^2 dx = 0 \\ &\Leftrightarrow \int_0^1 g^2(x) dx = 0, \end{aligned}$$

όπου $g(x) = f(x) - xe^{2x}$. Ισχύει ότι $g^2(x) \geq 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$ και g^2 συνεχής στο $[0, 1]$. Αν υπήρχε $x_0 \in [0, 1]$ για το οποίο $g(x_0) > 0$, τότε θα ίσχυε ότι $g^2(x) \geq 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$ και η g^2 δεν θα ήταν παντού μηδέν στο $[0, 1]$. Επομένως θα είχαμε ότι $\int_0^1 g^2(x) dx > 0$, το οποίο είναι άτοπο, αφού είδαμε προηγουμένως ότι $\int_0^1 g^2(x) dx = 0$.

Άρα θα πρέπει τελικά να ισχύει ότι $g^2(x) = 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$, επομένως και $g(x) = 0$ για κάθε $x \in [0, 1]$. Ισοδύναμα,

$$\boxed{f(x) - xe^{2x} = 0 \Leftrightarrow f(x) = xe^{2x} \text{ για κάθε } x \in [0, 1].}$$

Γ3. Η f είναι παραγωγίσιμη σε όλο το \mathbb{R} και για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει

$$f'(x) = e^{2x} + 2xe^{2x} = e^{2x}(1 + 2x).$$

Επομένως, για το πρόσημο της f' ισχύει η ισοδυναμία

$$f'(x) > 0 \stackrel{e^{2x} > 0}{\Leftrightarrow} 1 + 2x > 0 \Leftrightarrow x > -\frac{1}{2}.$$

Με εντελώς όμοιο τρόπο μπορούμε να συμπεράνουμε ότι ισχύουν οι ισοδυναμίες $f'(x) < 0 \Leftrightarrow x < -1/2$ και $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -1/2$. Προκύπτει λοιπόν ο ακόλουθος πίνακας μονοτονίας:

x	$-\infty$	$-1/2$	$+\infty$
$f'(x)$	+	0	-
$f(x)$	\searrow		\nearrow

- Η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[-1/2, +\infty)$ και γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, -1/2]$.
- Η f παρουσιάζει ολικό ελάχιστο στο $x_0 = -1/2$ το

$$f\left(-\frac{1}{2}\right) = -\frac{1}{2}e^{-1} = -\frac{1}{2e}.$$

Πράγματι, αν $x \leq -1/2$, τότε $f(x) \geq f(-1/2)$ αφού η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $(-\infty, -1/2]$, ενώ, αν $x \geq -1/2$, τότε $f(x) \geq f(-1/2)$, καθώς η f είναι γνησίως αύξουσα στο $[-1/2, +\infty)$. Επομένως, για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει ότι $f(x) \geq f(-1/2)$.

Η f' είναι παραγωγίσιμη σε όλο το \mathbb{R} και για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει

$$f''(x) = 2e^{2x} + 2(1+2x)e^{2x} = 2e^{2x}(1+1+2x) = 2e^{2x}(2+2x) = 4e^{2x}(1+x).$$

Επομένως, ισχύει η ισοδυναμία

$$f''(x) > 0 \stackrel{e^{2x} > 0}{\Leftrightarrow} 1+x > 0 \Leftrightarrow x > -1.$$

Με εντελώς όμοιο τρόπο προκύπτουν οι ισοδυναμίες $f''(x) < 0 \Leftrightarrow x < -1$ και $f''(x) = 0 \Leftrightarrow x = -1$. Προκύπτει λοιπόν ο ακόλουθος πίνακας κυρτότητας:

x	$-\infty$	-1	$+\infty$
$f''(x)$	-	0	+
$f(x)$	\curvearrowright		\curvearrowleft

- Η f είναι κυρτή στο $[-1, +\infty)$ και κοίλη στο $(-\infty, -1]$.
- Η C_f παρουσιάζει σημείο καμπής στη θέση $x_1 = -1$. Ισχύει $f(-1) = -e^{-2} = -\frac{1}{e^2}$, άρα

το σημείο καμπής είναι το $\left(-1, -\frac{1}{e^2}\right)$.

- Γ4. i.** Η F είναι αρχική της f , άρα είναι παραγωγίσιμη και για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει $F'(x) = f(x)$. Η δοσμένη ισότητα γράφεται ισοδύναμα ως

$$f(\xi) = \int_0^1 f(x) dx \Leftrightarrow f(\xi) = \int_0^1 F'(x) dx \Leftrightarrow f(\xi) = F(1) - F(0).$$

Θα επιχειρήσουμε να εφαρμόσουμε το **Θ.Μ.Τ.** για την F στο διάστημα $[0, 1]$.

- Η F είναι συνεχής στο $[0, 1]$ διότι είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} .
- Η F είναι παραγωγίσιμη στο $(0, 1)$ για τον ίδιο λόγο.

Από το **Θ.Μ.Τ.** έπεται ότι υπάρχει $\xi \in (0, 1)$, ώστε

$$f(\xi) = F'(\xi) = \frac{F(1) - F(0)}{1 - 0} = F(1) - F(0), \text{ όπως θέλαμε.}$$

- ii.** Η f είναι κυρτή στο $[-1, +\infty)$, επομένως η γραφική παράσταση της f θα βρίσκεται για $x \geq -1$ «πάνω» από την εφαπτομένη της στο σημείο $A\left(\frac{1}{2}, f\left(\frac{1}{2}\right)\right)$ με εξαίρεση το σημείο επαφής τους. Αυτό το γεγονός γράφεται με μαθηματικούς όρους ως

$$f(x) \geq f'\left(\frac{1}{2}\right)\left(x - \frac{1}{2}\right) + f\left(\frac{1}{2}\right),$$

για κάθε $x \geq -1$. Επειδή το μοναδικό σημείο του $[-1, +\infty)$ στο οποίο ισχύει η ισότητα τα είναι το $x = \frac{1}{2}$, προκύπτει για τα αντίστοιχα ολοκληρώματα ότι:

$$\begin{aligned} \int_0^1 f(x) dx &> \int_0^1 \left(f'\left(\frac{1}{2}\right)\left(x - \frac{1}{2}\right) + f\left(\frac{1}{2}\right) \right) dx \\ &= \frac{1}{2} f'\left(\frac{1}{2}\right) \left[\left(x - \frac{1}{2}\right)^2 \right]_0^1 + f\left(\frac{1}{2}\right) [x]_0^1 \\ &= \frac{1}{2} f'\left(\frac{1}{2}\right) \left(\frac{1}{4} - \frac{1}{4}\right) + f\left(\frac{1}{2}\right) \cdot 1 = f\left(\frac{1}{2}\right). \end{aligned}$$

Για το σημείο ξ γνωρίζουμε όμως ότι $f(\xi) = \int_0^1 f(x) dx$, άρα η παραπάνω σχέση μάς δίνει ότι $f(\xi) > f\left(\frac{1}{2}\right)$. Η f όμως είναι γνησίως αύξουσα στο $[0, 1]$, όπως έχουμε δείξει στο **Ερώτημα Γ3**, οπότε από την τελευταία ανισότητα προκύπτει ότι $\xi > \frac{1}{2}$, όπως θέλαμε.

ΘΕΜΑ Δ

Λύση

Δ1. Το ολοκλήρωμα $\int_0^1 g(x) dx$ είναι απλώς ένας σταθερός αριθμός, ο οποίος δεν εξαρτάται από το t . Μπορούμε επομένως να τον βγάλουμε εκτός του ολοκληρώματος ως προς t μέσα στο οποίο βρίσκεται. Η δοσμένη ισότητα λοιπόν γράφεται ισοδύναμα ως εξής:

$$\begin{aligned} g(x) &= \frac{3}{4}x^2 \int_0^1 g(x) dx + \frac{9}{16} \int_0^1 \left(\int_0^1 g(x) dx \right) g(t) dt \\ &= \frac{3}{4}x^2 \int_0^1 g(x) dx + \frac{9}{16} \int_0^1 g(x) dx \int_0^1 g(t) dt. \end{aligned}$$

Θέτουμε $\alpha = \int_0^1 g(x) dx \in \mathbb{R}$. Προκύπτει τότε από την παραπάνω ισότητα ότι

$$g(x) = \frac{3}{4}\alpha x^2 + \frac{9}{16}\alpha^2.$$

Έπεται λοιπόν ότι

$$\alpha = \int_0^1 g(x) dx = \frac{\alpha}{4} [x^3]_0^1 + \frac{9}{16}\alpha^2 [x]_0^1 = \frac{\alpha}{4} + \frac{9}{16}\alpha^2.$$

Καταλήγουμε λοιπόν στην εξίσωση

$$\begin{aligned} \alpha &= \frac{\alpha}{4} + \frac{9}{16}\alpha^2 \Leftrightarrow 12\alpha = 9\alpha^2 \\ &\Leftrightarrow 12\alpha - 9\alpha^2 = 0 \Leftrightarrow 3\alpha(4 - 3\alpha) = 0 \\ &\Leftrightarrow \alpha = 0 \quad \eta \quad 4 - 3\alpha = 0 \\ &\Leftrightarrow \alpha = 0 \quad \eta \quad \alpha = \frac{4}{3}. \end{aligned}$$

Αν $\alpha = 0$, τότε $g(x) = \frac{3}{4} \cdot 0 \cdot x^2 + \frac{9}{16} \cdot 0^2 = 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$ το οποίο είναι άτοπο, αφού στην εκφώνηση μας έχει δοθεί ότι $g(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Επομένως, προκύπτει ότι $\alpha = \frac{4}{3}$ και έτσι

$$g(x) = \frac{3}{4} \cdot \frac{4}{3} \cdot x^2 + \frac{9}{16} \cdot \frac{16}{9} = x^2 + 1 \quad \text{για κάθε } x \in \mathbb{R}.$$

Δ2. Είναι $f(\varepsilon\varphi x) = \frac{1}{g(\varepsilon\varphi x)} = \frac{1}{\varepsilon\varphi^2 x + 1}$ και επομένως έχουμε

$$f(\varepsilon\varphi x) = \frac{1}{\varepsilon\varphi^2 x + 1} \Leftrightarrow (\varepsilon\varphi^2 x + 1)f(\varepsilon\varphi x) = 1 \Leftrightarrow [F(\varepsilon\varphi x)]' = (x)'$$

Από τις **συνέπειες του Θ.Μ.Τ.** προκύπτει ότι υπάρχει $c \in \mathbb{R}$, ώστε $F(\varepsilon\varphi x) = x + c$ για κάθε $x > 0$. Για $x = 0$ λαμβάνουμε ότι $F(\varepsilon\varphi 0) = 0 + c \Leftrightarrow c = 0$ και άρα $F(\varepsilon\varphi x) = x$ για κάθε $x \in [0, +\infty)$.

Επομένως, για $x = \pi/4$ θα έχουμε $F(\varepsilon\varphi(\frac{\pi}{4})) = \frac{\pi}{4} \Leftrightarrow F(1) = \frac{\pi}{4}$. Προκύπτει λοιπόν ότι

$$\int_0^1 \frac{1}{x^2 + 1} dx = F(1) - F(0) = \frac{\pi}{4} - 0 = \frac{\pi}{4}, \text{ όπως θέλαμε.}$$

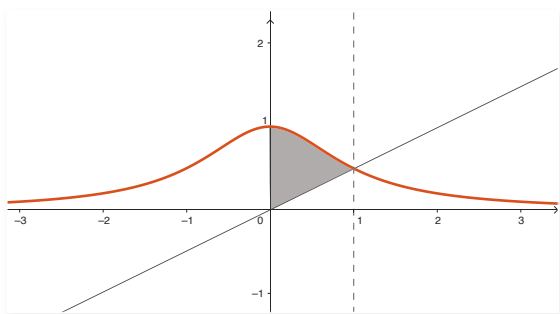
Δ3. Ο άξονας $y'y$ είναι φυσικά η κατακόρυφη ευθεία $x = 0$. Θα βρούμε αρχικά τα σημεία τομής της C_f με την ευθεία $y = \frac{1}{2}x$, καθώς και τη σχετική θέση των δύο. Ισχύει η ισοδυναμία

$$f(x) \geq \frac{x}{2} \Leftrightarrow \frac{1}{x^2 + 1} \geq \frac{x}{2} \stackrel{x^2 + 1 > 0}{\Leftrightarrow} 2 \geq x^3 + x \Leftrightarrow x^3 + x - 2 \leq 0. \quad (1)$$

Θεωρούμε τη συνάρτηση $h(x) = x^3 + x - 2$, $x \in \mathbb{R}$. Η h είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} με $h'(x) = 3x^2 + 1 > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, οπότε η h είναι γνησίως αύξουσα στο \mathbb{R} . Η (1) τότε γράφεται ισοδύναμα ως

$$h(x) \leq 0 \Leftrightarrow h(x) \leq h(1) \stackrel{h \nearrow \mathbb{R}}{\Leftrightarrow} x \leq 1.$$

Έπεται ότι το σημείο τομής της C_f με την ευθεία $y = \frac{1}{2}x$ είναι το $(1, \frac{1}{2})$ και ότι η C_f βρίσκεται «πάνω» από αυτήν την ευθεία για $x \leq 1$. Το διπλανό σχήμα απεικονίζει όλες αυτές τις πληροφορίες. Εφόσον $f(x) \geq x/2$ στο $[0, 1]$, το

ζητούμενο εμβαδόν, εκφρασμένο σε τετραγωνικές μονάδες, είναι ίσο με

$$E(\Omega) = \int_0^1 \left| f(x) - \frac{x}{2} \right| dx = \int_0^1 \left(f(x) - \frac{x}{2} \right) dx = \int_0^1 f(x) dx - \left[\frac{x^2}{4} \right]_0^1 = \frac{\pi}{4} - \frac{1}{4} = \frac{\pi - 1}{4}.$$

Δ4. Η f είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} και για κάθε $x \in \mathbb{R}$ ισχύει

$$f'(x) = \left(\frac{1}{x^2 + 1} \right)' = \frac{-2x}{(x^2 + 1)^2}.$$

Για $x \geq 0$ ισχύει $f'(x) \leq 0$ και η ισότητα στην τελευταία ανισότητα ισχύει μόνο για $x = 0$. Η f είναι συνεχής στη θέση $x = 0$, οπότε συμπεραίνουμε από τα παραπάνω ότι η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0, +\infty)$. Σαφώς αυτό σημαίνει ότι είναι γνησίως φθίνουσα και στο $[0, 1] \subseteq [0, +\infty)$. Έτσι, για κάθε $x \in [0, 1]$ έχουμε ότι:

$$0 \leq x \leq 1 \Leftrightarrow f(0) \geq f(x) \geq f(1),$$

όπως θέλαμε. Θεωρούμε τώρα τη συνάρτηση

$$T(x) = \int_0^1 e^{t^2} f(t) dt - f(x) \int_0^1 e^{t^2} dt$$

για $x \in [0, 1]$. Επειδή οι συναρτήσεις e^{t^2} και $f(t)$ είναι συνεχείς, η συνάρτηση $e^{t^2} f(t)$ είναι επίσης συνεχής και έτσι τα ολοκληρώματα

$$\int_0^1 e^{t^2} f(t) dt, \int_0^1 e^{t^2} dt$$

ορίζονται και είναι πραγματικοί αριθμοί. Η T είναι συνεχής στο $[0, 1]$. Επίσης έχουμε

$$\begin{aligned} T(1) &= \int_0^1 e^{t^2} f(t) dt - f(1) \int_0^1 e^{t^2} dt \\ &= \int_0^1 e^{t^2} f(t) dt - \int_0^1 f(1) e^{t^2} dt = \int_0^1 e^{t^2} (f(t) - f(1)) dt \end{aligned}$$

↑ Τα δύο ολοκληρώματα είναι απλώς πραγματικοί αριθμοί, άρα η συνάρτηση έχει τη μορφή $\alpha \cdot \beta f(x)$.

και

$$\begin{aligned} T(0) &= \int_0^1 e^{t^2} f(t) dt - f(0) \int_0^1 e^{t^2} dt \\ &= \int_0^1 e^{t^2} f(t) dt - \int_0^1 f(0) e^{t^2} dt = \int_0^1 e^{t^2} (f(t) - f(0)) dt. \end{aligned}$$

Από την $f(0) \geq f(t) \geq f(1)$, και εφόσον $e^{t^2} > 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$, προκύπτει ισοδύναμα ότι

$$e^{t^2} f(0) \geq e^{t^2} f(t) \geq e^{t^2} f(1) \quad (2)$$

για κάθε $t \in [0,1]$. Επομένως, είναι

$$e^{t^2} f(t) \geq e^{t^2} f(1) \Rightarrow e^{t^2} (f(t) - f(1)) \geq 0$$

για κάθε $t \in [0,1]$. Όμως, η συνάρτηση $e^{t^2} (f(t) - f(1))$ δεν είναι παντού μηδέν στο $[0,1]$ γιατί η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0,1]$. Για την ακρίβεια, το μοναδικό σημείο στο οποίο μηδενίζεται είναι το $t=1$. Συνεπώς, το ολοκλήρωμά της θα είναι αυστηρά θετικό, δηλαδή

$$\int_0^1 e^{t^2} (f(t) - f(1)) dt > 0 \Rightarrow T(1) > 0. \quad (3)$$

Με όμοιο τρόπο, από τη σχέση (2) προκύπτει ότι είναι $e^{t^2} f(t) \leq e^{t^2} f(0)$, άρα $e^{t^2} (f(t) - f(0)) \leq 0$. Όμοια με πριν, η συνάρτηση $e^{t^2} (f(t) - f(0))$ δεν είναι παντού μηδέν στο $[0,1]$ γιατί η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[0,1]$. Άρα το ολοκλήρωμά της είναι γνησίως αρνητικό, δηλαδή

$$\int_0^1 e^{t^2} (f(t) - f(0)) dt < 0 \Rightarrow T(1) < 0. \quad (4)$$

Από τις σχέσεις (3), (4) προκύπτει ότι $T(0) \cdot T(1) < 0$, άρα από το **θεώρημα Bolzano** υπάρχει $\xi \in (0,1)$, ώστε

$$T(\xi) = 0 \Leftrightarrow \int_0^1 e^{t^2} f(t) dt - f(\xi) \int_0^1 e^{t^2} dt = 0,$$

όπως θέλαμε. Επιπλέον, η T είναι παραγωγίσιμη διότι και η f είναι παραγωγίσιμη. Για κάθε $x \in [0,1]$ ισχύει

$$T'(x) = -f'(x) \int_0^1 e^{t^2} dt.$$

Για κάθε $x \in [0,1]$ ισχύει $f'(x) \leq 0$, με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=0$. Επίσης, για κάθε $t \in [0,1]$ ισχύει $e^{t^2} > 0$, άρα $\int_0^1 e^{t^2} dt > 0$. Από αυτές τις δύο ανισότητες συμπεραίνουμε ότι για κάθε $x \in [0,1]$ ισχύει $T'(x) \geq 0$, με την ισότητα να ισχύει μόνο για $x=0$. Εφόσον η T είναι συνεχής στη θέση $x=0$, προκύπτει λοιπόν ότι η T είναι γνησίως φθίνουσα σε ολόκληρο το $[0,1]$. Συνεπώς, η ρίζα ξ της συνάρτησης T , την οποία βρήκαμε παραπάνω, είναι μοναδική.

- Δ5.** Για το ολοκλήρωμα $\int_{1/2}^1 3x^2 f^{-1}(x) dx$ θέτουμε $y = f^{-1}(x)$. Ισχύει τότε $x = f(y)$, οπότε $dx = f'(y) dy$. Υπολογίζουμε τώρα τα νέα όρια ολοκλήρωσης:

- Για $x=1$ έχουμε $f(y)=1 \Leftrightarrow f(y)=f(0) \stackrel{f:1-1}{\Leftrightarrow} y=0$.
- Για $x=\frac{1}{2}$ έχουμε $f(y)=\frac{1}{2} \Leftrightarrow f(y)=f(1) \stackrel{f:1-1}{\Leftrightarrow} y=1$.

Έτσι, αυτό το ολοκλήρωμα γράφεται ως

$$\int_{1/2}^1 3x^2 f^{-1}(x) dx = \int_1^0 3yf^2(y) f'(y) dy.$$

Φυσικά, στο δεξιό ολοκλήρωμα μπορούμε να αλλάξουμε πάλι τη μεταβλητή ολοκλήρωσης από y σε x . Επομένως, το αριστερό μέλος της ζητούμενης σχέσης γράφεται ως

$$\begin{aligned} \int_0^1 f^3(x) dx - \int_{1/2}^1 3x^2 f^{-1}(x) dx &= \int_0^1 f^3(x) dx + \int_0^1 3xf^2(x) f'(x) dx \\ &= \int_0^1 (x)' f^3(x) + x \cdot (f^3(x))' dx = \int_0^1 (xf^3(x))' dx \\ &= [xf^3(x)]_0^1 = f^3(1) - 0 \cdot f^3(0) = \left(\frac{1}{2}\right)^3 = \frac{1}{8}. \end{aligned}$$